

Foglalati: Magyar- és Erdélyország (kinevezés 's előléptetések; templomszentelési ünnepély 's új tanítószék Lőcsén; zalonoki háborgás; zágrábi földrengés; zárai tudósítás; ungvári árkelet; Hutter Mihály; kamrai tudósítás.) Ausztria (a' természetvizsgálók gyűlése Prágában.) Portugália (kormánylati kifakadás az angolok beavatkozása ellen; a' két ellenpárt harca 's fegyverszüneti körülménye; a' Spanyolországból visszatért hadsereg.) Spanyolország (fölfödött összeesküvés; hadi munkálatok.) Anglia (közválasztás a' tunisi ügy fejlődése iránt, parlamentnyitási határnap; különféle.) Franciaország (a' kamra feloszlásának nyilvánítási ideje; a' Journ. des Débats javaslata; Strasburgi merény; Aclmet beyjeli egyezkedés.) Olaszország (cataniai choleraepidémia; Mezzofante ép.) Németország (göttingai ünnepély.) Schweiz. Görögország. Amerika. Elegehr. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízjárás.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

A' m. kir. udv. kamra Tribusz Ferencz kitanult bányászgyakornokot 's hités ügyvédet, Moldovára bányászivatali 's bányatörvényszéki iktatónak; Kőszeghy Károly körösmezői szálirnokot pedig kobolopojanai alerdösszé alkalmazá.

Szombathely, sept. 14. Megyénk szomorú eseményeknek volt színhelye, még szomorúbb következtetéseket magok után vonandóknak. Zalonoki jobbágyok (mváros Kőszeghez 3 órányira, Batthyáni grófok birtoka) legelőjöknek az új törvények' rendelése szerint leendő elkülönözés-ért folyamodtak. A' szerencsétlen folyamodók, valamely rozszlelkű tanácsadó' bujtogatásai által elvakítva, kérésök' törvényes teljesítését várni türethetlennel, az urodalom' juhnyáját a' közös legelőről önhatalommal elhajtották. A' járásbeli tisztivőség ezen kicsapongást megvizsgálni 's a' körülmények ügy kívánván fenyíteni, a' hely színére kimenvén, minden előadásainak ellenére, a' jobbágyok makacsul állíták, hogy ők az urodalom ellen jogukat hatalommal is készek és elszántak kivívni. Az előjárók, kik sértő szavakkal illették a' nyomozó tisztivőséget, az urodalmi börtönökbe zárattván, minthogy a' többiek a' legelőre indult urasági juhokat még is tüstént visszaverték, vizsgáló főszolgabíró ur a' történeteket a' megyének bejelentvén, a' makacsok ellen hatalomkért kére. Az elrendelt hatalomkarral sept. 11kén járásbeli főszbírós' eskütt urakon kívül egy érdemteljes táblabíró 's a' tiszti főügyész urak a' hely színére kimenvén, a' várba elejökbe rendelt kőzségat arról kívánták meggyőzni hogy hatalmaskodása törvénytelen 's hogy fog neki a' rendes uton okvetetlen orvosoltatás eszközöltetni. De a' szerencsétlennel a' szép szavaknak sem engedvén, kijelentették, hogy el vannak határozva, igazságukat önhatalmukkal védeni. Midőn a' küldöttség ügyekezett így meghusitva szemlélé, n' már urodalmi börtönben ülő 7 fővétkest a' jelen volt 14 pandur által a' megye' törvényszéke' elébe kísértetni rendelvén, maga őket két kocsin némi távolságra követé. Midőn a' mvárosnak O-Zalonok nevű részéhez értek, egy asszonytól hallván ezen szavakat mormogni: „Csak haladatok tovább, majd kikapjátok a' magatokét,“ — a' kocsikról leszállottak. Ekkor a' harangok meg-ondultak, 's nagy sokaság tödült az utra, mellyen haladniok kellett volna. A' küldöttség a' várba vissza, onnét pedig egészen más irányban F. Örbe, 's itt 13 fegyveres nemesnek kíséretében Szombathelynek ment. Mig ezek a' veszélyes helyet szerencsésen elkerülék, a' kísérod rendőrséget a' hőszült sokaság közáporral, sőt négy lövéssel is fogadá. Ősz hajju öregek, nők, gyermekek, leánykák részt vettek a' kicsapongásokban. A' fegyvernek minden nemei, mellyeket áradó indulat nép kezébe adhat, láthatók valának; dorongok, pőznák, vasvillák, sőt gerebenjés, szolgáltak fegyverül. Illy veszélyben a' rendőrök' vezére először vakon tüzelni parancsolt: azonban ennek sikere nem mutatkozván, a' támadókat lábaiknak irányzott lövésekkel szélyeszté el némiképp; még is meg-megujulva toladott a' néptömeg ostromájával feléjük, 's a' rabok közül kettőt kiszabadított. — Sept. 12kén reggeli 8 $\frac{1}{2}$ órakor érkeztek a' megyeházhoz nagyobb vagy kisebb mértékben mindnyájan sebesülve, megmaradt öt rabjokkal. A' szerencsétlen nép között minő pusztítást tön a' rendőrök' fegyvere, még hitelesen nem tudatik. Köveleik, kik nem sokára szintazon nap érkeztek a' megyei hatóságához, könyörületességért esedezők, azt állíták, hogy halva senki sem maradt, de egy 72 éves agg életveszélyben nyomorog, 's a' több tetemesen sérültek között egy leánykának keze egészen leváगतott. Ugyanazon napon, azaz 12kén tartott kisgyűlésből a' szabaudiai lovas ezred fölszólított, hogy a' rendezavarók' fékezésére egy osztályt küldjön, mellynek fedezése alatt f. hónap' 18kán 's következő napjain fogja a' megyei küldöttség a' vétkesek iránti nyomozást teljesíteni. Hrabovszky Zsigmond, tek. us. Vas vármegye' aljegyzője. — Hirnök.

Lőcse sept. 23kán. Hogy a' vallásosság' világtó 's melegítő tüze kortársink szíveiben még is nem aludt, mint ezt sokan szemünkre lobbantják, annak örvendetes bizonyágát látta városunk, (mint tudva van, a' magyar protestantismus legelső bölcsőjinek egyike) midőn, 12. évi terhes fáradozások 's áldozatok után, f. h. 17én az ágostai vallásuk új sz. egyházát Jozeffy Pál superintendens szokott szertartással fölszentelé. Tömérdek volt a' minden rangu 's vallásu vendégek' száma, nem csak a' szomszéd városokból 's megyékből, hanem az ország' távolabb részeiből is; — legkellemesben pedig az által lepeténk meg, hogy Prónay Sándor b. cs. aranykulcsos 's a' magyarországi ágostai szentegyház fő felügyelője 16én estve, mint váralan, de annál kedvesebb vendég, körünkbe érkezék, és a' ritka ünnepséget mind végig jelenlétivel díszesité, 18án pedig, fentisztelt superintendens ur 's több más előjáró' kíséretében, az itteni evang. Lyceum' minden osztályát meglátogató,

's a' szegényebb sorsú tanuló ifjuságot nevezetes ajándékkal megörvendezteté. A' lőcsei lelkészek kivül, kik között a' köz tiszteletű, aggastyán Osterlamm Károly már két évvel ezelőt érte el papi hivatalának ötvenedik évnapját, — Schwarz Mihály, esperes 's eperjesi lelkész és Ruman Ferdinand késmári lelkész jeles beszédeket tartának, a' kitünőleg szép éneklés pedig, mellyhez Wagner karigazgató és Greczmacher tanító igazgatása alatt, némelly asszonyok 's kisasszonyok is járulni szivesek valának, nem kevésbé növelé az ünnep komoly és szívet emelő hatását. — Más gyönyörködéseknem sem voltunk híjával. Ugyanis, 16án estve egy műkedvelő társaság színi előadással mulattatá a' közönséget, 17én nagy lakoma volt Tóthfalusi Lajos lőcsei evang. sz. egyházi felügyelő házánál; estve pedig a' városi táncsteremben táncmulatság volt, mellyhez hasonlóra, mi a' jelen voltak nagy számát illeti, itt senki sem emlékezik. A' sz. egyház fő dísze, az oltárkép, — városunk' egyik fiának, az országszerte ismértetes Czauik képirónak munkája, — Krisztust képezi, midőn a' habokba merülő Péter apostolnak nyújja szabadító kezét, mint szép allegoriát a' szentegyházra. Ez alkalommal arról is értesítjük hogy a' lőcsei evang. lyceumban, a' tanítók száma Fuchs Albert személyében egygyel szaporítottván, azon régi ohajtás, miszerint e' lyceummal egy iskolai tanítókat képző intézet kapcsolatba hozassék, ismét egy lépéssel közelebb teljesültéhez.

Lenhossék Mihály m. helytartósági tanácsos és hazánk főorvosa, Prágában a' természetbuvárok nagygyűlésén sept. 22én a' dühkórról értekezvén, 100 aranyot hirdete jutalmul a' legjobb munkának, melly e' tárgyat fejtegetendi. A' jutalom-elítélés a' jövő évben Freyburgban tartandó nagygyűlésen fog véghez menni.

Zágrában f. h. 22kén mintegy délutáni 1 $\frac{1}{2}$ órakor fölötte erőszakos földrengést éreztek, melly az egész várost félelemben 's rettegésbe ejté. A' rengést égdörgéshez hasonló földalatti zúgás előzé meg 's az ülő embernek úgy tetszék, mintha valamely nagy erőszak őt környezetével együtt előre buktatná, az állót pedig megtántorgatná. Menetele hullámszerű vala éjszaktól dél irányban. Alig maradt ház seletlen. A' padlat vakolata lemállott, a' falak megpedeztek. sok helyen a' falon függő eszközök lerázattak, a' háztők eszerépszindelyei hullottak 's a' házakbeli csöngvényük megkonduktak. A' nap ezen egész idő alatt fellegekbe vala burkolva, 's egyszersmind könnyű éjszaki szél fűjt. — A' légmérő árayekben $\times 15^\circ$, az időmérő 28' 4" 8" volt bécsi méréső szerint. Ugymondják, hogy illy rögtön beállott 's erőszakos földrengésre, melly még a' legmagasb hegytájakon is hasonló erővel járt, a' legkorosb emberek sem emlékeznek.

Zara, sept. 11kén Hozzánk Skutariból aug. 30ikáru érkezt hírek szerint az itteni Osman basát, betegség ürügye alatt visszahivatá a' porta, eddig elkövetett zsarlásaiért. A' nevezett basaságot egyszersmind összeolvasztá Rumeliával, 's azt ettől függővé tette.

Türjén Zala megyében egy jeles fiát, 's vele egyszersmind derék fűvészt és természet 's régiségek egyik tudós buvárát veszté el a' haza, főtiszt. Hutter Mihály praemonstráli szerzetes, szabályos kánonok elhunytával; ki sept. 20án rövid tudósorvadás után örök álmra elnyugodván, 21én számos barátai, 's ismerősi bánatos kíséretében, a' szerzet ismétli léte óta harmadik, a' köz sirkertbe temettetett, munkás élete 55ik évében; Hutter név mind ddig élend az utókor előtt, mig fehmaraud (sornán a' préposti pénzüjtemény, melly leginkább az ő szorgalmának köszönheti legérdekeseb régi darabjait. — Áldás lengjen sirja fölött 's béke porán.

A' legközelebbi mult ungvári vásáron a' sárga viasz mázsája 170—178, közönséges dohányé 10—22, jobbé 30—50, fagygyu 34—35, ökörbőr párja 42—44, 's tehéné 28—37 frton kelt.

Ehyeter Ferencz ideiglenes kolozsvári fő 30adellenórré nevezte által, a' tömösi 30advizsgálói hivatal megürült, mellyért időközben a' brassói fő 30adhivatalnál szükség folyamodni. — Fehér József bogdányi kasznár f. é. aug. 30án, Budimir György lugoshelyi ispán pedig sept. 6kán meghalálozott. Kam. tud.

A U S Z T R I A.

Csehország. Miután a' német természetvizsgálók 's orvosok tizenötödik gyűlése' tagjainak elfogadására a' szükség's rendeletek meglétettek, 's miután számos vendég a' gyűléshelyre Prágába megérkezett, az első közönséges gyűlés, szeptember 18kán délelőtti 11 órakor tartatott, mi ő Exeja gr. Chotek, a' fő nemesség, sok magas hivatalbeliek (épen végződévén az országgyűlés) tisztelték meg jelenlétükkel. Gr. Sternberg nyitá meg a' gyűlést előadván azon válozasokat, mellyeken a' természettudományok a' prágai egyetem alapulása óta állalmentek, melly beszédet a' gyűlés' rendelkezéseinek szokott felolvasása követte. Ezután bányatanácsos Nög-

gerath úr Bomból, professor Bischoff úr nevében, kit betegsége megjelenni nem engedett, fejté ki az utóbbinak melegségről theoriját, különösen a' meleg' fogyására nézve a' mi planetánknál, miből kiviláglik: miképen kevesült a' föld' melege első alkotása óta lassankint bizonyos pontig, mire már eljutott, 's további kisebbsége nem látszik hihetőnek. Követte ezt baró Hügel Károly rövid tudósítása Görögországba, Aegyptusba, Elóásiába, Keletindia stb. tett utazásairól, azoknak következményeiről, a' szerzett számos gyűjtemény előterjesztésével együtt. Ezután prof. Göppert, Boroszlóból, egy értekezést olvasott a' növénykövesülések alakulásáról nedvesüton, mi példányok' előmutatása által világosították.

Prága 1786ban csak 72,874 lakost számíta, most ellenben 107,353at.

PORTUGÁLIA.

A' lissaboni kormánylapok folyvást szenvedélyesen korholják az angolokat, mint kik a' mostani zavarokat közvetlenül okozák vesztegetéseik 's bujtogatásaik által. Illy szellemben következő cikk foglaltatik a' f. h. 4iki Nacionalban: „A' főváros az, hol a' falósdiak, (devoristák, a' charta hivei), kik a' pór nép salakjából állanak, szakadatlanul 's nyilván munkálkodnak egy idegen követ udvarában 's annak közvetlen befolyásával. Ha az országnoki ügyvivők házai sértetlenek; legalább nem kellene azoknak lázongási tűzhelyeknek lenniük. Mostanra nézve csak azt jegyezzük meg, hogy habár valamely követség lakháza idegen vidék gyanánt tekintetik is: a' főváros utcái csakugyan portugál föld. Mi már elég világosan szólottunk; de még világosabban is szólándunk; csak azt ohajtjuk, hogy megértessünk. Nyuljon már egyszer a' kormány ez országnokra nézve, — kit mi már kelletlenül jobban megelégtettünk, — szükséges rendszabályokhoz. A' pillanat szorongató; az ekeserűtség még minden igaz portugál keblében hallgat; őrizkedni kell azonban bennünket a' kétségbeesésig úzni. Mi nem vagyunk ellenségi az angoloknak; az ezt hívók nagyon tévednének. Sem erre sem amarra nem haragszunk mi csupán azért, mert ő idegen; hanem csak azokra bosszankodunk, kik legszentebb kötelességeikről feledkezve, ügyeinkbe avatkoznak. Mi becsüljük az angol nemzetet; de nem tűrhetjük, hogy valamely idegen személy, viseijen bár az nyilvános szerepet vagy ne, törvényeket merészellen előnkbe szabni addig, míg függetlenségünk teljes használatában vagyunk; 's hogy ez idegen az ő véleményét 's nézeteit sőt szeszélyeit is, foganatosítsa. Nem idegenkedünk a' jó érzésű külföldiektől, bármily politikai véleményük is azok egyébiránt; de hazánk belső ügyeire nézve maradjanak ők közönbösek. Ha ránk nézve élet 's halál kérdése feroz fön, ha a' nemzet függetlensége kockán áll: nem tartóztathat bennünket viszsza semmi, mindazok ellen felszólalunk, kik merészkedni látszanak a' külföld utálatos jármát erőszakkal nyakunkra tolni. Örömdöstebb látnók legutolsó hazánkfiát is elveszni, 's földünk utolsó nyomát is elenyészni, mint azon lealacsonyítást szenvedni, hogy a' zsarnokiság a' külföld gyűlöletes gyámsága alatt gyözödelmeskedjék. Portugálok! vigyázzatok! Az árulás, rugonya ellenségeknek. Legbuzgóbb ohajtásunk a' vérontást mellőzni; de miaden áron is meg akarjuk menteni azon ügyet, mellyet védünk.“

A' spanyol szolgálatban állott portugál seregről azt írják, hogy midőn das Antas a' haza kívánczozóknak II Isabella szolgálatában maradási parancsolá, az egész sereg fölkiálta: Portugálba, Portugálba! S' csakugyan vissza nem tartóztathatván nyomon haza indultak, hol azonban nagy részük a' charta hiveihez pártolt.

A' két ellenséges pártnak Rio-Mayornál m. h. 28ikán történt ütközetéről következő tudósítást intéze Bomfim hadvezér Bobeda visconde hadminiszterhez: „Kegyelmes ur! F. h. 28ikán reggeli 8 órakor indultunk meg Leiriából; az idő igen borult vala. Midőn Campo de Feiraig jutottunk: észrevehők a' pártosokat. Tüstint hadi rendbe állottunk tehát 's a' lószerekkel a' főt felé nyomulánk, mellynek mindkét oldalán két gyalogosztály volt fölállítva; a' lovasság az utócsapatot képezé. A' tüzelés délbén kezdődék, 's szakadatlanul tartá 2 óraig; némelly pontokon, kivált a' mi jobb szárnyunkon, különösen élénk volt. Az ellenséget visszanyomá a' jobb szárny. Ott volt mind a' két tábornagy 's az egész vezérkar. Miután lovagtámodás parancsoltaték: elkezdének a' katonák kiáltozni: éljen, éljen! mihez midőn némellyek még ezt ragasztották: „az 1822iki alkotmány!“ akkor lebocsátá a' legénység fegyvereit, 's mindkét részről mozdatlan állottak egymással szemben. E' pillanatban azt kiáltá Saldanha és Terceira tábornagy: „Bomfim báró! kiméljük a' további vérontást.“ Én azt felelém: Vonják hátra Önök sergüket, 's én parancsot fogok adni a' tüzelés megszüntetése iránt. Ez megtörtént; azután fegyverszünetben állapotának meg, mellynek pontjait Ön ide zártan találja. Kötelességem kegyelmességednek nyilatkoztatni, hogy minden csapat rendkívül bajnokilag viselé magát. Névszerint a' második vadászszereg oly bátorságot tüntete ki, mellyet elérni igen, de fölülmulni nem lehet. A' lószereg pontossággal 's ügyesen használtaték; a' tisztek oly hidegvérűséget 's rendszereteket bizonyítottak, melly a' legjobb csapatoktól is követést érdemel. Minthogy magokat mindnyájan egyiránt kitüntették: nem szükség magán'ag egyet is említenem; némelly tisztek azonban oly helyzetben valának, mellyben lehetséges volt lelki tehetségüket 's bátorságukat rendkívül is kimutatni, 's a' t. Itt néhány tisztet megnevezve dicsér, azután így folytatja tovább: Nem tudom ha tetemes é az ellenség vesztesége; de több főrangú tisztje hullott el, 's néhány veszélyes sebet kapott. Mienk közül mintegy 40 halt és sebesült meg. Közelebbi sürgönyömben körülményesb részleteket szolgáltatandok kegyelmességednek.

Egyébiránt F. Pedro Celestino Soares őrnagy, sürgönyöm átadója, terjedelmes szóbeli tudósítást nyújthat. (Aláírva) Bomfim báró. Campo de Feira harcmezőn aug. 28ikán 1837. — Utóirat: Felejté a' jelenteni, hogy 5 tisztet 's néhány közlegényt fogolyul ejté. — Következők a' fegyverszünet föltételei: „A4 alulírottak következő cikkekben egyeznek meg: A' b. Bomfim parancsnoksága alatti seregek Leiriában, a' Saldanha által vezérlettek pedig Alcobaçaba mennek, 's megtartják állásukat Aljubarrotában. 2) F. h. 30ikán mind a' két felekezettől biztosok gyűlendnek Aljubarrotába, azon segédeszközökről tanácskozándók, mellyek szerint Saldanha nyilványításához képest a' további vérontás megkiméltetnék. 3) Időközileg megszűnnek az ellenségeskedések; 's ezek megkezdését negyvennyolcz órával előbb kell jelenteni. Aláírva Bomfim és Saldanha által. Ennek következtében Bomfim részéről da Costa Cabral és Guerra, Saldanhaérol pedig Pedral és d'Attoquia biztosok jelentek meg a' kiűzött helyen; azonban, mint már mult lapjainkban említők, — sükeretlenül.

SPANYOLORSZÁG.

Madridi tudósítás szerint f. h. 9rül egy összeesküvést földőze föla' helybeli politikai intéző. Az összeesküdtek a' Santa Barbara melletti lóporos raktárt akarák fölvetetni, hogy az így okozandó zavar ideje alatt a' saladeroit börtönben, a' lópor-raktár szomszédságában levő carlosi foglyokat kiszabadíthassák. A' szándéklat világosságra jötte után számos elfogatás történt; ellenben a' főczimborának, Baigos ezredesnek, sikerült tizennyolcz havi katonai fogságából eliramlni, 's d. Carloshoz pártolni. A' carlosiak ez utóbbi napokban megtámadó mozdatulót tőnek a' főváros ellen. Cabrerának Esperanza által vezérlett előcsapatja, Tarancónig 's Ocanáig előnyomult, a' fővároshoz mintegy tizenkét lieunyir. Időközben elfoglaltá Zariateguy Burgo de Osmat, 's megszállva tartja Siguenza egész vidékét. Maga d. Carlos, kinek Oraa mindenütt nyomában van, utóbbi hírek szerint Sierra d' Alparracinban volt. Esparterot Cuenza vidékére érkezettnek állítják, 's így ő a' fővárost védi. A' Navarriban elszórtan levő 5500 fegyveres elválasztóvá tehetné az ütközetet, 's diadalt szerezhetne a' christinók fegyverének, ha most hirtelen segélyül használtathatnék. A' carlosiaknak Madridhoz olly közel megjelente minden hatóságot kétszeres gondoságra serkente, 's ezóta a' fővárosbulsenki nem szabad távoznia; útlevelet senki nem kap. Ó-Castiliában csak nyolcz ezernyi csapatot állíthat a' kormány a' 12 ezer főből álló carlosisereg ellenébe. Puig Samper helyzete szintol y súlyos most, mint előbb Mendez-Vigoé volt. — Ugyan a' fen kitett napról következőt ír egy másik levelező: A' kormány csak nehezen tarthatja fön magát a' mérsékleti és föllengősdi párt között, mellyeknek elsőbbike mit sem törődik vele, utóbbika pedig gyűlöli őt. Ezek legyőzésire több pénzzel 's képességgel kellene birni a' kormánynak. A' nyilvános szózat szinte föltétlenül kárhözhatja már az országilást, melly külföldies származata mellett még azt az iszonyu hibát is követé el, hogy mindjárt eleinte megbántá a' népnek minden rokonérzelmét. A' papok elleni törvény rosz gyümölcsöt kezd termeni. Ezt, jelen körülményekben, inkább kimélni kellett volna, mint üldözni. D. Carlos mind ezt hasznára tudja fordítani, 's ugy intézi harcmozdatulát is, hogy a' kormány erejét mindig megoszva tartsa, 's hihetőleg részletesen szándéka azokkal ütközetbe is bocsátkozni. A' kormány ellenben a' rendelkezése alatti haderőt sem tudja czélszerűleg használni. Ha ez az andalusiai, estremadurái és galiziai nemzetörséget jókor talpra állította volna: eddig talán már végét szakaszthata a' polgárháborúnak. 60 ezer nemzetöri most is nyomon csatasikra lehetne állítani, ha azok valamennyire jobban gyakorlottak, 's egyes várokrak, erősségek, börtönök és faluk őrzésével foglalatokodtatva nem volnának, mit a' helybeli házas (nősűt) férjfiak is szintugy megeselekhetnének. — A' mondott nap estéjén nagy izgás volt a' fővárosban.

ANGLIA.

London, sept. 7én. Fővárosunkban igen feszülve várnak híreket a' földközi tengerről, 's félnek, hogy a' tunisi francia állomás és a' Kapudán basa közt könnyen kard-élre kerülhet a' dolog. Itt igen kedvetlenül vennék, ha a' török hajóhadat erőszakkal visszautasítják a' tunisi kikötőből a' francziák. Már mentek is utasítások parisi követségükhöz, mellyek nyiltan jelentik sajnálkozásukat azon esetre, ha a' francziák csakugyan erőszakkhoz nyulnának. Félhető azonban, hogy e' nyilakozatunk francziaországgal jó egyetértésünk daczára sem leend kívánatos hatásu, mert más korábbi alkalomkor, midőn nem olly igen érdekle ugyan bennünket a' porta ügye mint most, de még is kívánatunkat jelentők a' szultán Tunist érdeklő rendeleti 's intézkedése iránti kimélet 's elővigyázat tárgyában, szinte nem igen nyere nék méltánylást illyes előterjesztésink. Nyilt ellenségeskedés mindazáltal akkor még sem történt, mitől most alapos okoknál fogvást félhetni, 's mik francziaországgal viszonyinkra igen rosz hatásuak leendnének. Redschid bey, kit nálunk igen kedvelnek, 's nem örömet bocsátának el, mint látszik mindent mozgásba hozza, kormánnyukat az említett lépésre birhatás végett. Mindenes reményét Angliában látszik helyezni, azon sokszoros félreértés, melly Algier a' francziák általi elfoglalása óta a' francia 's török kormány közt szüntelen megújul, alapos béke általi elhárítására. Mi sem kívánunk egyebet, 's kormánnyunk mindent elkövetend Redschid bey kívánata teljesíthetéseért.

Egy közgyűlésben, melly St Laurentben, Alsó-Canadában tartaték, 's melly miatt Papineau, a' gyűlésház szónoka, mint fő részvevő a' kormányszéki titoknok által kérdőre vonaték, többi közt

e' végzéseket hozá a' nép. 4) Gosford gr. (a' főkörmányzó) áruló politikája, egyesülve a' ministerektől javalt zsarnoki rendszabályokkal, 's pártoltatva az alsóházi többségtől, minden reményüktől megfosztja a' gyarmatosakat, valaha igazságot nyerhetni, az anyaország hatóságától. 5) E' körülmények között mindenekelőtt szükség, rendszabályokhoz nyulni azon források elakasztására, mellyeket tőlünk elrablani törekszik a' kormány, hogy jogaink 's szabadságunk ellen intézni célzott megtámadását süketelenné tehessek. 9) Ha a' ministerek által indítványzott alkotmányelleni rendszabályok elfogadtnának, reményli e' gyűlés, miszerint a' haza képviselői soha sem fogják magukat annyira lealacsonyítani, hogy az illyes zsarnoki bitorklásokat adójánlat által szentesítsék, mielőtt az ország sérelmei tökéletesen orvosoltatnának. Wien. Ztg.

(Globe.) Hir szerint a' parlament nov. 13án nyitandja meg üléseit.

A' M. Herald Londonbul sept. 15rül ezt írja: „A' National áttekintvén Szicília helyzetét, azt állítja, hogy a' katonai kivégzések, mellyek most azon szerencsétlen szigeten véghez mennek, éppen olly véresek, mint midőn a' szomorú hírv Hudson Lowe egyike volt a' britt ügyviselőknek a' nápolyi udvarnál“, — Erre Hudson következőleg nyilatkozik ugyanazon lapban. „Soha mint ügyviselő nem használtam a' nápolyi udvarnál. Noha egyes hadcsapatokat a' britt seregből volt szerencsém Sziciliában vezérteni, pár hétnél tovább mégsem mulattam soha e' szigeten. Egyszersmind leghatározottabban tagadom, hogy bár melly körülmény is jogosíthatna valakit, nevemmel katonai kivégzéseket kapcsolatba hozni, mellyek Sziciliában, vagy a' világ bármelly résziben véghez mentek. Hudson Lowe.“ —

A' True Sun írja, miszerint Wakefieldben, Yorkshireben, ismét kiütött a' cholera, azonban nem igen erősen pusztítva, mit általánosan tapasztalhatni róla Angliában.

Sept. 14én a' királyné 's édes anyja Windsorbul Kensingtonba kísérik magos vendégeiket 's onnan a' Tower melletti új palotáig, hol a' belgák királya 's királynéja a' kormány gőzöskére szállott, melly Antwerpenbe viendi őket. — Peel Robert már egészen fölűdült betegségéből, 's többször nagy társaságok gyűlnek össze nála Drayton-Manor mezei lakában. — A' Durham Chronicle Boguslawski gr. lengyel törpe halálát jelenti, 98 éves korában.

A' „Calcutta Courier“ így írja le azon látogatást, mellyet az angol hadsereg főparancsnoka Keletindiaiban Rundscht Singhnél tőn, Nao Nahal Singh unokája házasultakor. Az angol tábornok (Fane Vilmos) két dzsidás század, tizszázad gyalogság 's hat álgyu kíséretében jelent meg, 's a' Radscha legidősb fiától fogadtaték el őt angol mérföldnyire a' várostul. Másnap reggel a' Maha-Radschához (Rundscht Singh) ment a' tábornok, annak kis kerti házában udvarlandó. Midőn Fane közelite, Radscha fényes kísérettel elibe jött, 's megszorítván elefántjaikról egymás kezeit, saját handahjába (ülés az elefánton) hívá meg a' tábornokot, 's így aztán együtt lovagoltak a' Radscha katonái közt azon helyig, hol a' Durbar (nyilvános kihallgatás) tartandó vala. Itt már készültek voltak tételve a' Radscha alattvalói elfogadására, kik szerencsekívánattal 's ajándékokkal járultak ez ünnepi alkalomkor hozzá. Az ünnepély főrésze abban állott, hogy a' vőlegény fejére fátyolt kötének, mihez az angol tábornok is szerencse jeléül, segéd kezét nyujta. Állott pedig e' fátyol gyönyörű hálóhoz hasonló gyöngyökből 's gyémántokból készült kötelékből, mellyről gyöngyörök 's arany sujtások függének, 's a' fiatal férfi mellét érék, bő leplet képezve. Az ifju mintegy 16 éves lehete, 's igendeli férfi válandhat belőle, 's egyébiránt szép észtehetséggel látszik bírni. Amritsiből Attari kastélyba vonult az egész gyülekezet, hol az atya 's menyasszony laktak. Itt pompás menetben vezetétk menyasszonyához a' vőlegényt, 's a' tábornok ismét találkozik a' Maha Radschával, ki már most az angol parancsnok elefántjára költözött, 's így haladt a' fényes menet számtalan katonaság 's mintegy 30ezer néző közt Attari felé. — A' Radscha egész úton pénzt szórata, 's azonkül még minden jelenvolt egy rupit kapott ajándékol. Az egész kiosztott pénzmennyiség mintegy 666ezer tallérra rugott. Bámulatos látvány volt mintegy 60—70 iszonyu elefánt a' sűrű népraj közt, 's képzelni is alig lehet, minő ügyesen tudának minden kártételt elkerülni az okos állatok. A' menyasszony hozománya következő volt: 11 teljes készületű elefánt, 101 ló's ugyanannyi teve, bivaly, bitorok, fazokak 's a' t. 's a' t. —

Egy tartományi lap körlevelet közöl, mellyet Londonderry marquis 's neje a' választások idejekor Durham megyei alattvalóikhoz intéztek, őket a' conservatív ügy pártolására, halájuk ígérete mellett, fölszólítván.

FRANCZIAORSZÁG.

Paris, sept. 16kán. „A' kamara' feloszlatása october első napjaiban fog közhirül adadni. Mondják, hogy a' választó egyesületek összehívása iránti rendelet együtt jelenend meg azon részletes (partial) rendeletekkel, mellyek bizonyos számú paireket fognának kinevezni. Már előre emlegetik: Tirllet, Durosnel, és Meynadier tábornokokat, Odier, F. Delessert, I. Perier, Bankiers, Keratry, Bignon, Rouillé de Fontaine, de Vaudeul, Bessiéres, Aubé urakat. Mondják, Casimir Delavigne úr nem vállalta el a' kineveztetést, félvén, hogy ez majd árthat illy című munkája' „la popularité“ hatásának. Bugeaud tábornokot is emlegetik, ki a' küldöttek' kamarájába lenne kinevezve.“

A' jour. des Débats igen javasolja a' választó biztosságoknak, hogy a' martz. 13ki többséget ismét megválasszák. Személyek iránt ha megoszlott véleményű is a' kamra, csak az alkotmányos

kormányelv mellett legyen egyértelmű többsége. Azért tehát az egyes részletekben különváló férfiakat éppen nem tanácsos visszautasítani. A' régi többséget ismét egyesíteni kell. — A' Temps is megfontolandónak véli, miszerint a' választó biztosságoknak gondoskodniok kell, olly többséget küldeni a' kamrába, melly nem oszlik meg, mert csupa egyes kisebbségekkel nem lehet kormányozni. Midőn az ellenzés megoszlik, 's mindegyik részecskéje megisméri, hogy a' többséget el nem érheti, egyszersmind azt is megisméri, hogy a' mostani ministeriumé leend a' többség, mellynek jelszava: „Kibékülés“. — Minden régi czivakodásról le kell tehát mondani, 's új erős kamrát összeállítani.

Strassburg, sept. 13. A' múlt éjjel próbát tettek berontani a' nagy lőportoronyba, 's talán még nagyobb gonosztságot is követni el, de szerencsére sikeretlenül. A' nagy lőportoronyhoz, a' kőés koronater kapu között rendelt ór; miután az épületeket megkerülé, éjjelutáni egy órakor tért vissza a' lőportorony ajtaja melletti órlakba: 20—22 éves napellenzős sapkájú ifjat találván, kiáltja katonai szokás szerint: Ki vagy? Mire amaz lassú szóval viszonzá: jó barátod; egyszersmind egy üveg pálinkát nyujtván neki. Ugyanazon pilanában a' bástyáról egy más személy közelite, 's az órkatónának ha megengedné nekik berontani a' lőportoronyba, negyven darab sout ajánlott 's ezután egy öt frankos tallért, mit szeméi előtt csillogtatott; midőn az ajánlatot visszatörte, az először megjelent személy 10 frankot ígére neki. Midőn e' közben puskája' sárkányát az ór felhuzá, az egyik jobb karjára ütött botjával. De az ór is használá fegyverét 's szuronyát a' támadó jobb karja alá döfvén, fegyverre kiáltá az órséget. A' kőkapunál levő ór meghallván a' kiáltást, sieté a' lőportoronyhoz, de míg oda érhetett, amazok elfutának. Az eddigi nyomozások sikeretlenek voltak a' gonosztevők fölfekezésében.

Orani levél szerint sept. 1rül e' város már aug. 7e óta, Bugeaud tábornok parancsából hadállapotban levőnek nyilatkoztaték, minthogy a' szomszéd arabok még mindig nyugtalankodnak. —

A' compiegnei tábor oct. 3án eloszlik a' rendkívül rossz időjárat miatt, 's a' második serezed azonnal Afrikába sietend.

O L A S Z O R S Z Á G.

Messina sept. 8án: Különös szerencsecsillag látszik fölöttünk lebegni, melly városunkat mindeddig megóvá a' környéken olly irtozatosan pusztító vésztlű: de annyival nagyobb is köztünk a' félelem, 's a' jövődöre senki sem bátorodik gondolkozni. Cataniában borzasztóan ismétlik mind azon iszonyuságokat, mik nem rég Palermot pusztíták. 20ezer lakos hagyá el Cataniát 's a' hátramaradt 30 ezerből mégis naponkint 200—250 esik áldozatul a' pusztító görcesmirigynek. Az utcák telvék holtestekkel, 's nincsen ember, ki azok eltakarítását magára vállolná. A' betegek legnagyobb része segély nélkül hal meg, mert az orvosok is gyalázatosan megszöktek, csak hogy nyomoru éltöket megtarthassák. Az angol kormány küldé ugyan orvosokat Maltából, de a' város bölcs tanácsa 28 napig vesztegette őket, mielőtt városba jöhetésüket megengedé! Az illy intézkedésről bajos szólni, de szükségtelen is. —

Nápoly sept. 9kén. Négy napi szakadatlan esőzés után tegnap korán újra kitisztult, 's a' di piede Grotta ünnepe fényes 's katonai pompával lehetett megtartani. Mintegy 20,000 ember, kik között 8000 a' nemzetőrséghez tartozott, lépdelt el 1 és 3 óra közt a' királyi palota előtt, szemléltetve az erkélyen összegyűlt királyi családtól. A' seregek általában, különösen pedig a' nemzetőrség jó magok tartásánál fogva figyelmet gerjesztének. A' felséges pár is ki-kocsizott 4 órakor, pompás nyolczlovas kocsin igazi királyi fényben, nyájasan fogadván a' tolongó sokaság hódolását. A' király egyszerű vasas-ezredesi öltözetben jelent meg, ellenben a' királynét fedező brillantélesség csudálkozást gerjeszte. A' fény nemtőjekint ült e' szeretetre méltó alak, felséges férje mellett, mintha ehez így akarna szólni: „Miként én csillaga vagyok a' te szerencsédnek, úgy ügyekkel te is országodat, 's ezen békes lakosokat szerencsésíteni; 's sok hatalmas uralkodó irigylend bennünket.“ A' csend a' legnagyobb tolongás közepett sem zavartaték meg. A' szép idő ma is folyvást tart, 's a' mint hallatszák, városunk egészségi állapota kedvező.

A' híres Mezzofante örültsége, újabb hiteles adatoknál fogvást nem valósul, 's e' nagy nyelvtudós most is Romában lakik, közzel a' pápához, ki örömet 's gyakran látja őt.

N É M E T O R S Z Á G.

Az Allg. Ztg Hannoverából sept. 14. 15. és 16dikáról ezeket közli: A' koronaherczeg folyvást tárgya az egész közönség mély részvételének; annál fájdalmasabban esnek mindenkinek, ha a' koronaherczeg szemévelágától megfosztaték. Az újabb tartott orvosi tanácskozás következtében még most nem fog operáltatni a' herczeg szeme. Főkép a' cholera holléte fogja eldönteni, Berliuben vagy Hannoverában viendi é azt véghez a' híres szemtudós Gräfe. Egyébiránt az alaptörvényben határozatlanul hagyott ama' kérdés: vajjon a' király' vaksága szükségessé teszi-e a' helytartói igazgatást vagy nem, ha csakugyan szerencsétlenül ütne ki a' műtétel, kétségkívül el fog döntetni azon alkalommal, midőn az alaptörvény módosításai a' rendek elibe terjesztetnek.

Göttingába már sept. 15kén toltak minden felől az idegenek; az utcákon zajosan hullámzék a' néptömeg. Az ünnepre megjelent számos idegenek között Humboldt Sándor is megérkezék, ki sept. 15dikén este, nagy számú ifjuság hangászattal tisztelt meg. Miután egy darab eljátszaték, örömtelvé kiáltá fel egy tanuló: „Eljen Humboldt Sándor az academiái ifjuság barátja“, mire a' negytömeg. há-

romszoros éjben nyitja útát lelkesülésének. Előjött ekkor a hetvennyolc éves öreg, 's az erkélyről eként szólta meg a csendben figyelmező ifjúságot. „Köszönöm barátim barátságos köszöntésöket. Csaknem félszázad folyt le azon idő óta, midőn én is a Georgia-Augusta növendékei közé tartoztam, 's itt szerzem nagy részét kifejlődésemnek. Nagy változásokon mentek azóta keresztül azon világrészek, melyeket én később tudományos czélból utaztam be. Németország főiskolái mindig forrását 's virágát tették a tudományoknak; barátja 's pártolója voltam én azoknak; tiszteltem ezen főiskolát, melyet a mostani király nagy előde alapított, áldom emlékezetét. Önöknek, barátim, életem' késő alkonyán nyujtom szíves halámat.“ Ezen, érzéssel mondott szavak hangos éjjennel viszonytalanak. Az egész idő alatt, a nyájas vendég a kivilágosított erkélyen állt, fedetlen fővel, noha nedveshideg őszi este vala, környezve Göttinga leghíreseb embereitől.

Göttinga sept. 17én. Emlékezetes ünnepélyünk már megkezdették, de hol vegyek szavakat azon hatás leírására, melyet az minden kebelben gerjeszte, vagy azon illedelmet 's vidorságot, melyel minden, ki Göttinga falai közt tartózkodik, versenyve törekszik ez ünnepélynek nagyobb jelentőséget adni. Vidám föl 's alá hullámzása a zajongó néptömegnek, 's e közt oly férfiak, kiknél derekabbakat Németország nem isméri a tudományok mezéjén, a megismerés, 's ismétlálkozás e jelenetei, nem a romai vagy nápolyi Corso képét varázslák lelkünk, elibe hanem mindazt sokszorosan fölölmulák. Növelé az egész pompáját a diákok ablakokból lengő számtalan zászlaja 's a polgárházak gyönyörű ékítvénye. Legnagyobb volt az északamerikai 26 csillagu szép zászló. Göttinga szépeinek viasz fáklyák mellett esti zenét hozának a diákság főbbjel, mit fényes táncvizigalom követe. A' vig zajongás késő éjjelig tartott. — Másnap reggel még mindig újabb hosszú mulokban érkeztek vendégekkel rakott szekerek, 's pár pillanat múlva ismét tömve valának az utcák. — A' közönséges örömet nevelé azon hír, hogy Erneszt király megérkezék Weendebe 's részülend az ünneplésben. Sz. egyházba menetkor itt még soha nem látott pompát fejtenek ki a diákok. Előre mentek a' professorok új szabatu öltözeteikben, utánuk aztán ragyogó tarka vegyületben az órségi tisztek, külkövetek, ministerek, tisztviselők, 's számtalan kíváncsi nézőcsoport. A' menet harangzúgás 's álgudörgés alatt nyomult előre a' sz. János egyházba, hová legott a' király is egész kíséretestül sieté egy könyvkereskedésből, honnan a' pompát addig nézdelé. Jelen egyházi szónoklat után, ismét az előbbi rend szerint távozzék a' sokaság, 's azon térére irányzá lépteit, hol IV Vilmos elhunyt királynak szobrot emelt Göttinga, 's mely tér ezentul Vilmos nevet viselend. A' tér körül az első tág kört a' fegyveres polgárság képezé, a' másikat a' diákok, a' harmadik szorosbbat pedig az akademiái testület, mely előtt a' ministerek 's egyéb magas hivatalosok ültek, épen a' szószék irányában. A' király az új tud. egyetem épületéből volt tanujja a' nagyszerű látványnak. A' körben fehér öltözeit leánykák állottak a' szobor megkoszoruzására, 's válogatott hangászkar. Mihelyest az utolsó diákcsoport is megérkezék, Ebell dr. a' szószékre lépett, 's velős tartalmu beszédet monda az ünnep czéljáról; azután pedig az ünnepi vereszetet gazdag kötésben küldöttség által a' királynak benyujtató. Utána Gieseler dr. szóla, 's a' göttingai polgárság nevében magasztalá azon szoros köteléket, mely a' várost 's egyetemet mindenkor egymáshoz kapcsolá. Beszéde végén Georgia-Augustát éltetvén, muzsika 's álgurobaj közt leesék a' szobrot rejtő lepel. Ezután az egyetemi testület tagjai egyenkint a' királynak bemutatattván, a' fényes ebéd következék, melyen a' király Humboldt Sándor, 's Bergman tanácsnok közt ült. Elutazta előtt személyes látogatást tön Blumenbachnál a' király, 's néhány asszonytul 's gyermektül kérelmeket fogada el az 1831ki politikai vétkesek ügyében. Esti 7 órakor hangverseny volt a' sz. János egyházban; 9 órakor pedig tüztegerben ragyogott a' kivilágított város. A' Vilmostért számtalan szurok-szozoru 's oszlop világítá. A' többi sok átvilágló filrás közt leginkább kitünt e' következő a' városházon: „Georgio II., Georgiae Augustae conditori grata posteritas: semper honos nomenque tuum laudisque manebunt.“ Az e' napi egyházi ünneplést másnap a' tulajdonképi egyetemi fényes ünnepély követé, mely napon az összesereglett idegenek száma ismét jóval szaporodott, annyira, hogy már helyet is alig leheté számukra találni.

S C H W E I Z.

St. Gallenbe ujlag ajándékok érkeztek Wasa hgtül, az ott elhunyt svéd király fiától, azon személyek számára, kik közelebbi érintkezésben állottak atyjával. Fölolvasójának 's meghitt folytonos társalkodójának holtig tartó évdíjt rendelt. Az idegenek kórháza is tetemes adományban részült.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Athene, aug. 21dikén. Hivatalos közlések szerint ó fel-sége a' görög király meghagyta a' mérnöktest igazgatóságának: terjesszenek elő terveket miképen állíthatatnék vissza az isthumi szoros átrontása által, az aeginai tengeröbölnek a' lepantoival kapcsolata. Mivel ezen nagymű, régibb időben is próbált, de nem eszközölhetett vállalatot földtani akadályok nem nehezítik, most a' kívánt sikert annál biztosabban remélhetni, mivel Triesiből nevezetes kereskedő házak ajánkoztak részvényes társaságot alapítani a' vállalat előmozdítására. Valóban rendkívüli jelenet lenne a' világtörténetben,

ha ugyanazon német uralkodócsalád két sarjadéka, alya, 's fiú, mindkettő ugyanazon időben koronásfő, arra volnának hivatva a' sorstól, hogy négy tengert — az éjszakit a' fekete tengerhez, az adriait a' középtengerhez — egy ember nyomnyi idő alatt csatornák által egymáshoz közelebb vigyenek.

A M E R I K A.

Uj-York, aug. 14kén. Valemennyi párt feszülve várja a' rendkívüli congressus megnyitását, melyen három olly kérdés forduland elő, mik a' nép egész figyelmét magukra vonják. Az első a' van Buren ajánlotta kincstárbankra (Treasury-Bank) vonatkozik, a' 2ik a' statusjövendelmi fölőslég utolsó részszítés pénzhány miatti elhalasztását veendi czélba; a' 3ik pedig, mely minden tekintetben legfontosabb; ez: Fölvétessék e Texas az egyesült statusok Uniójába? 'S ez utóbbi hihetőleg összeköttetésben leend a' rabszolga-kereskedés előrlesztésével legalább a' columbiai kerületben, melyen a' congressus fölőslégi hatalmat gyakorol Ide járulnak még a' canadai zavarok is, mely tartomány lakosi már rég nyilváníták az uniohoz csatlakozási ohajtásukat, mitől az északamerikai statusok épen nem idegenkednek. — Mivel azonban egyik párt sem bír elég szilárdsággal, kívánatival hathatósan föllépni, a' rendkívüli congressus igen könnyen minden nevezetesh végzet nélkül oszlandhat el, 's majd csupán ujabba' péziz ajánlatokkal fog foglalalkodni a' kormány részire. Ha mindazáltal Texas ugye mégis szönyegre kerülendne, mindenezetre igen heves viták fognának majd iránta keletkezni. —

A' valparaisoi kikötő f. é. jun. 4e óta ostromzár alá volt helyezve, lázadás következtében, melyet Vidauvre ezredes a' Quillatában állomásozó 's Peru ellen indítandott katonaság közt támoszta. Vidauvre fegyveres kézzel közelíté Valparaisohoz, de készen váraték, 's a' város előtt küzdött harcban, megtámozását győztesen visszaveré az ő ség. Vidauvre 's néhány tisztei ellillottak a' harczmezőről, előbb azonban d. Diego Portales hadminis. ért, kit árulással hatalmukba tudának keríteni, gyalázatos kegyetlenséggel meggyilkolák. Portales köztiszteletben állott, mint legderekkabb tagja a' kormánynak. A' csata után a' fölzendült katonaság csakhamar ismét visszatért köteleességéhez, 's reménylik, hogy Vidauvre minélelőbb kézre kerülend. Egyébiránt az egész esetet a' Peru elleni háboru népszerűtlenségének tulajdoniják.

Jameshouseben Uj York mellett bizonyos Kaddey híres tapasztalt orvos, egy eddig ismeretlen gyógyrendszert födöze föl, mely sok esetben, főleg pedig ideg 's hasbajokban csudákat tesz. E' gyógyrendszer pedig csak annyiból áll, hogy a' beteg először sárfürdőt használ, mely után kefékkel egészen sajátszerűleg megdöröglik 's aztán izzadás végett ágyba fektetik. Tíz percz után legnagyobb izzadságban fekszik a' beteg, 's ekkor rögtön kirántván őt az ágyból, testalkatjára illő tekintettel levén, Kaddey ügyelete alatt idő-ről időre hideg vízbe mártott nádpálczával, lelkesen eldöngeltik. Legfőlebb 8 nap mulva majd minden beteg igen elégtülten távozik az intézetből.

E L E G Y H I R.

Belgrádban 1833ik évtől egy szerb almanach jelenik meg „Urania“ czim alatt: szerkeszti Isailowich Dömötör professor, a' belgrádi szerb ujság kiadója. A' jelenévi (1837) folyamatt több becses dolgozatot foglal magában, ugymint: verseket, elbeszéléseket, fordításokat angolbul, 's jelesül egy novellát is Obrenovich Anna Jefremowna szerb kisasszonytól, Obrenovich vezér őrnagynak, Milosch herczeg' bátyjának 16 éves leányától. — Az ezen almanachhoz mellékelte „előfizetők" névjegyzékén a' belgrádi basának neve első helyen áll — török betűkkel nyomtatva.

Bizonyos Coppert nevű mérnök a' Calais 's Dawer közti tengerszoros fölött 7½ lieunyi hosszú hidat szándékozik építeni, mely csak 1800 millió frankba kerülendne. Ha pedig e' terv nem sűkerülne, a' viz alatt készit átmenetet, csupa vascsőkből, melynek költsége csak egy milliard frankot kíván. Terveit a' kormány elibe terjeszté.

Parisban nem rég egy százket esztendőss aggastyán 's kilenczvenhat éves anyóka elvádolák nyolczvan esztendőss fiukat, mivel megtagadá tőlük a' kikötött élelembért. A' fiu, miután jól megdorgálták ledér kacsintásiért a' jelenvolt némberekre, oda utasították, hogy ezentul pontosan fizesse agg szüleinek a' tartásbért.

GABONA ÁR. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs.	kétszer.	ross.	éps.	szab.	kukur.	kéles.
sept. 15én Uj-Beese	60-50	45-35	—	20	15	—	—
„ 15én N. Beesk.	50-45	30	—	18	15	50	—
„ 15én Arad	62	41	40	20	25	60	—
„ 16én Baja	54-48	34-27	27	20	16	54	34
„ 16én Pécs	70-50	55-45	40-35	30	21	50	—
„ 19én Debreczen	60-50	40-30	30-25	25-20	22	15	—
„ 21én Mosony	112-84	46-40	45-33	30-28	33-23	62-50	—
„ 23án Komárom	65-50	53-47	33-30	33-28	24-19	40-32	50
„ 23án Szeged	45-40	35	—	25	20	60-40	35-30
„ 29én Pest	80-60	50-40	37-33	30-26	19-17	36	80

PÉNZKELET: Bécs, sept. 27kén. 5 pCtes stat. köt. 105 1/3; 3 pCtes 79 3/10; 2 1/3 pCtes 59 7/8; 1834iki 500 frtos kölcson 584 3/8 bécsvárosi 2 1/2 pCtes; bankköt. 66 1/4.

DUNAVIZÁLLÁS: september. 28kán 6' 4" 6" 29kén 6' 0" 30kán 5' 10" 6" 30kán 5' 10" 6" 30kán 5' 10" 6"